

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

135. De confusione impiorum in die judicij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

Act. 3.

restitutionis appellar: *Visque in tempore - A*bi faciam? Modò te non vides, faciam, ut te videoas: quia si te videores, & displaceces tibi, placeres mihi; quia veò te non videns placasti tibi, & displacebis mihi, & tibi: mihi, cùm judicaberis: tibi, cùm ardebis. Quid enim tibi faciam, inquis? Constitua me ante faciem tuam. Quid enim vis latere te ipsum in dorso tuo: ibi es, non te video: facio, ut te videoas. Quod post dorsum posuisti, ante faciem ponam: videbis fructitatem tuam, non ut corrigas, sed ut erubescas.

Osea. 2.

Convertar, & liberabo lanam meam, & lignum meum, que operabant ignominiam ejus. Et revelabo fultitiam ejus in oculis amatorum ejus. & cessare faciam solennitatem ejus, &c.

*B*ut ponam contra se omnes abominationes tuas, & abominationes tuae in medio tui erunt. *Ezech. 7.*

Quis exprimat ruborem vultus ejus, qui sibi confidit est, quæ in vita perpetuaverit? Erubescant impij, deducantur in Infernum. Bonè post peccatorum ruborem, Inferni meminit, quia ruboris pena talis ac tanta erit, ut post eam non nisi Inferni pena superbit. *Psal. 69.*

*A*vertantur statim erubescentes. Hieron. *Hieron.*

*A*vertantur ad vestigium confusione sue. Tropus indicans persequestem: etenim premere alterius calcaneum, est eum proximè sequi. Alii: *A*vertantur pro mercede confusione sua; id est, operum suorum pudentorum. Sic Genebr.

*D*Quin ferè dicam, major erit pena ruboris, quam pena Inferni. In Apocal. Et vidi, cum aperisset sigillum sextum, & ecce *E*a confusione terra motus magnus factus est: Sol factus est niger, tanquam saccus cilicinus; & Luna tota facta est, sicut sanguis, & stelle de celo ceciderunt super terram, & calum recessit, sicut liber involutus, & omnis mons, & insula de locis suis mota sunt, & Reges terre, & Principes, & Tribuni, & dixites, & fortes, & omnis servus, & liber abscondent se in speluncis, & in petris montium, & dicunt montibus, & petris: Cadite super nos, & abscondite nos à facie sedentis super thronum, & ab ira agni: & quis poterit stare? Sistite nunc: Hi Principes terræ tunc unde venient? Ab Inferno, ubi nunc sunt. Et quid fugere, & ubi se abscondere volunt? Mediis montibus irruentibus in Infernum. Et quis poterit stare, cum tam intolerabili confusione? Et dicent montibus: Cadite super nos, & ad tegendam nostram confusionem cooperire nos. Hic primus

Deconfusione impiorum in die Iudicii.

PVNCTVM CXXXV.

Nahum. 3.
D. Basili. de
vera virginitate.

*R*evolabo prudenda tua. Basil Non confuse, aut summatim, aut indigestè peccata nostra cernentur; sed singula per partes, ut scilicet habent, velut in pictura, noscentur. Exempli causa, quando ad pa-

Peccata nostra, trandum quisque adulterium properans ut sit gesta, olim à lecto surrexit, quibus passibus incedens usus est, quo motu corporis, lentiore, aut concitatore, quem habicium, dum progresseretur, allumpsit, & qua ex parte irrumpens, uxorem alienam violavit, quo item ordine huius mulier ad nefandum opus se substravit, &c.

Gen. 39.

Sic videbitur iactio illa oculorum impudentissime illius fœminæ in Joseph: affida illa molestia, quam mulier illi dabit: ars illa, preces illæ, munera illa, lacrymæ illæ, quomodo pallium ejus apprehenderit, &c. Quæ omnia ad lamen- sim, ut acciderunt, cælum, & terra videbit.

Psal. 89.

Psal. 49.

D. Aug. ib.

Damnamorū confusio & sui ipsorum iniuitu.

Posuisti iniquitates nostras in conspectu tuo, seculum nostrum (vitam nostram universam) in illuminatione vultus tui. Tunc, ut alibi dicit, Arguam te, &c. Ubi August.

Quando Deus manifestus veniet, Deus noster, & non silebit. Arguam te, inquit. Et quid tibi faciam, arguendo te? quid ti-

August.
Hieron.
Judicem iratum videre Inferni doloribus penitentia.
Chrysost. sermon. 125.

A primus Infernus peccatoris, quo ipse secundus ad tempus mitior est. Sic August. Majus tormentum malis erit, furorem Domine tolerare, quam cruciatus infernales perperi. Sic Hieron. Damnatis melius esset Inferni poenas, quam Domini presentiam ferre. Sic Petrus Chrysolog. ad illud: *Mendicare erubescere*. Confusionem, inquit, futuri saeculi pertimescit, ubi reus plus de conscientia, quam de gehennae erubescit incendio.

Num. 5.

D. Cyr. l. 14.
de adorat.
Fornicationes secreta olim patetibunt.
Isac. 66.

B Volens Deus de Principibus quibusdam meritas sumere poenas. *Suspende*, inquit, *velostenia cunctos Principes contra Solum*, ut scilicet ignominia facies eorum repleantur, nam fornicatorerentur. Quod & faciet in die Iudicii, inquit ad hanc figuram Cyrus, in qua secreto fornican tes in publicum produceret ad visionem omni carni, ut habet Isaías. Sic Chrysost. Omnia peccata in tam aperto, tamque il lufti theatro denudata, Orbi universo palam subjicietur.

Gen. 3.
Cajet. ibid.

C *O* ignominia! Non erat in Paradi so nisi propria uxor, & serpens (qui, ut ait Cajetan. non abiit, ut peccati, sicut fuerat inuentor, sic esset accusator, & testis) & Deus ipse: tamen tantopere confusus est Adam, ut quasi hanc solam poenam pertimuerit, aperte dixit: *Vocem tuam audiri in Paradiſo*, & abscondi me, eoque natus essem. Ubi August. Non adeo fuit stultus Adam, ut fugiens posse latere crederet, sed tanto pudore affectus est, ut fugere sit compulsus. Heu! solos Dei ob oculos, qui venerat, ut eum contegeret, verecundatus est: quid fieri, cum venerit pudenda detergere? *Revelabo pudendam tuam*, & ostendam in gentibus nuditatem tuam, & regni ignominiam tuam.

D. August.
Adeo pudor post peccatum.

D Ecce dies Domini veniet crudelis, & indignatione plena. Et visitabo super Orbis malam. His præmisit: Facies combusta vultus eorum. Ex Hebre. Facies flammarum, vel rubentes, ut flamma, vultus eorum; hoc est, pra pudore erunt usq; adeo rubentes, ut comburi videantur.

D. Thom. de Vil. conc. 1.
Domin.
Adven.

E Optimè B. Thom. de Villanova: Confusio, & verecundia propria hominis est, quatenus homo: nam jumenta percuti, *Speranza Scriptura scitula.*

A occidi, cremari possunt, non verecundati; quo fit, ut ingenuus quisque malit aliquando secretò torqueri, quam publi cè confundi, & libenter quam libet posnam secreto portare, ut publici pudoris confusionem eviter, tunc enim homo maximè ut homo punitur, quando pro delictis suis publicè confunditur. Tunc ergo ad confusionē malorum manifestabit abscondita tenebrarum; & revelabit con-

B filia cordium. Hinc dicent montibus: *Cadite super nos, & collibus*: Operite nos, ut tantum evadamus pudorem. Tolera biliores enim viderentur illis omnes cruciatibus, & que liber amara mors, quam coram Deo, & Angelis ejus, & tam gravi, multoque Senatu in tanta deformitate, nudatis criminibus, apparere. O confusione! latere erit impossibile, & appa rere intolerabile.

C Efficacissima historia in Vitis Patrum, *In Vitis Patrum*, Senex quidam narravit, quod quidam, 2. part. c. 203. cum Frater converti voluisset, & prohiberetur à matre sua, ipse non acquiescebat ab intentione sua dicens: Salvare volo animam meam. Illa vero multum reniens, cum desiderium ejus impedire non posset, postea permisit. Abieci autem factus est Monachus, sub negligentia vitam suam expendens. Contigit autem, ut mater ejus moreceretur, & post tempus ali quod & ipse infirmatus est infirmitate magna, & cum factus fuisset in excessu mentis, venit ad judicium, & invenit matrem suam cum his, qui in pena iudicabantur. Illa autem, ut videt eum obstupuit, & dixit: Quid est hoc, fili? Et tu in hunc locum deductus es condemnatus? Ubi sunt sermones tui, quos loquebaris dicendo: Salvare volo animam meam?

D Confusus autem in his, ouæ audierat, ipse dolore stupidus factus est, & stabat non habens quid matri suæ responderet. Juxta dispositionem autem misericordia Dei, postquam hæc vidit, contigit, ut repararet, & evaderet ab infirmitate, & cogitans apud se divinitus factam esse hujusmodi visionem, includens se, de cætero sedebat, & cogitabat de salute sua penitentis, & plotans de his, quæ egerat sub

Verecundia propria hominis est, quam ha minas.

1. Cor. 4.

Luc. 23.

Hhh negli

negligentia prius: tanta autem erat ei intentio, ut multi eum rogarent, indulgere sibi paululum, ne forte lassionem aliquam paterneretur de fletu, quem suprà modum sibi inducebat. Ille autem nullo modo consolari volebat, dicens: Si impropterum matri meæ sustinere non potui, quomodo Christi, & sanctorum Angelorum ejus adversum me potero in die Judicii sustinere?

*Aug. Medit.
6.4.*

Ecc. inquir August. coram tot milibus populorum nudabuntur omnes iniqüitates meæ, tot agminibus Angelorum patebunt universa scelera mea, non solum actuum, sed etiam cogitationum, similque locutionum.

Heu! quomodo filia illa matris sustinabit impropterum, dum pietatem, religionem, vitæque probitatem colere videbatur, & corde saltem quam immunda fuerit, apparebit: tunc mater videbit omnines obtutus, & gestus tanta arte contractos: tunc intimas cogitationes, quas nedium matri, sed ipsi et soli abditas voluisset. Job. 7. *Nec aspiciat me visus hominis. Hanc ceu gravissimam pœnam cupite evitare. Quid visus hominum? Quid visus Angelorum, & Dei? quid cum tot sceleribus, si Job nihil sibi conscius erubescet? O quam magna est hæc passio pudoris!*

Iob. 7.

3. Reg. 3.

Ipsaem meretrices nunquam ad finem impudentiae pervenire videntur. Examinate, ut vultis, intentionem meretricis illius coram Rege Salomone constituta, & hanc fuisse reperiens, voluisse feliciter pudorem defilio præfocato effugere: nam si filium voluisset superstitem tibi dari, in Salomonis sententiam de dividendo filio non tam subito aut nunquam cucurrisset.

Gen. 39.

Sic animi trutina perpendit: pallii illius detentionem: certè nihil aliud id fuit, quam ignominie notam voluisse concegere, &c.

Studioius attendite artes illas, quibus David Rex nulli subditus, usus est, ut Uriam domum remitteret, &c. & inventis, erubescientiam fuisse delicti, quod ide voluit Deus Soli innotescere.

A Talis ac tanta est ejusmodi passio, ut hac plerique, & plerisque devictæ, sacrilegè Sacerdoti silentio propria involuant peccata. Heu! heu! & propterea æternam subiungit confusione.

Qui me confusus fuerit, & Filius hominis confundetur eum, cum venerit in gloria Patris sui cum Angelis sanctis. Syriacæ: Quem unquam puduerit mei, Filius homini etiæ pudebit ejus, eum venerit in gloriam Patris sui cum Angelis suis sacrosantis.

Iterum: Qui me erubuerit, & meos sermones, hunc Filius hominis erubescet, cùm venerit in maiestate sua, & Patris, & sanctorum Angelorum. Ubi Tertull. Sciebat, inquit, à confusione vel maximè formari negationem: mentis statum in fronte consistere: priorem esse pudoris, quam corporis plagiæ.

C At peccatorum confessio est, quæ maxime peccata obtrudit, per quam, quasi Christi Sanguine, deformia non apparent, aut nullatenus apparent. Ita Chrys. Sic Deus delet peccata, ut neque eorum vestigium remaneat. In corporibus quidem id non est ita, sepe enim cicatrix remanet: Deus autem, cùm deleverit peccata, sic delet, ut neque cicatrix, neque cicatricis super sit indicium, sed cum finitate elargitur.

D Chrys. rationem reddens, cur Pater ille super collum pœnitentis filii cedidit: Ne nudaret, inquit, pater filii criminis, pater sic curat filii vulnera, ne filio cicatricem, nævum filio ne relinquat.

E Chrys. ser. 2. Ifa. 1. Ifa. 1. Vt rosum, quod est, Christi Sanguine Terull. 4. con- rubricantia, quasi nix dealbabuntur. tra Mart. 10.

Nec desunt Theologi, qui tunc peccata Suarez in 3. confessio sentiant non apparitura: com- dis. 57. sec. 7. munis. Saltē Theologorum sententia 1. Ioan. 3. est, non apparitura cum rubore, sed po. Peccata con- tūs cum gloria pœnitentium: confessio expiatæ

Bernardus ad illa verba: Omnis, quin- non pœbunt tute est ex Deo, non peccat. Hos, ait, adver- ti, quasi nunquam peccasse, quoniam & Bern. ser. 23. quia deliquisse videntur in tempore, non in Canticis, apparent in æternitate, quia caritas Pa- triis ipsorum cooperit multitudinem pec- catorum, & dixi: Beati, quorum remissa sum Psal. 31. iniquitates, & quorum testa sunt peccata.

Quæ-

*Amb. l.2. de
pan. c.8.
Ivan. II.
Lazarus cur
solvit iussus.*

Quærit Ambros. cur Dominus Lazarus redivivum solvi iussit. Solvite eum; hoc est, non solum à pedibus institas, sed ab vestudinum removere: quia, inquit, vel donatus, revelare faciem, aperire vulnus iubetur; non habet enim, quod erubescat, cui peccatum remissum est.

Quod timor Iudicii utilissimus est

PVNCTVM CXXXVI.

*Psal. 74.
Iudicij recordatio frenum
peccatorum.*

Iob. 19.

Hebr.

*Psal. 9.
Hebr.*

*Timor obiectus
causa omnis
mali.*

*Psal. 35.
Sept.*

Apoc. I.

*1. Reg. 7.
Hebr.*

Hic valde continet homines, ne peccent. Dixi iniquis: Nolite agere, & delinquentibus, nolite exaltare cornu. Sed quo retinaculo, & David? Timore Iudicii: Quoniam Deus Index est.

Hoc idem succinctè, sed efficaciter Job: Fugite à facie gladii, quoniam ultor iniquitatum gladius est, vel Hebr. Ira iniquitatum gladius est, & scitote esse judicium.

Chrysost. Qui huius diei obliviscitur, tanquam si nō abjecto, in præcipitum defertur. Inquinata sunt via illius in omni tempore; vel parturiunt via illius in omni tempore, sterilem scilicet peccatorum fecunditatem. Et causam afferit: Auseruntur judicia tua à facie ejus.

Ex carentia timoris in omne facinus proruit peccator. Dicit iniquitus, ut delinquit in semetipso. Sept. In eo tota ejus cogitatio versatur, ut delinquat. Unde? Non est timor Dei ante oculos ejus. Vult nobis Deus modò tremorem incutere, ut tunc non timeamus: id est qui nunc stellas habet in manibus, & minas in ore, hoc est, gratias benignè nunc influit, & solum minas intentat, proclivior ad misericordiam, quam ad justitiam, simul ramona & semel declarat, & quasi eo gladio ex ore minatur, quod qui nunc non vult stellas habere amicas, habebit cadentes.

Arguit nunc, verum est, In virga viorum; Hebr. Hominum laquidorum, & imbecillorum, vel senum, quibus mox è manibus, vel præ senio, vel pro amore decidit.

A sed tunc arguet in virga ferrea. Alii, In virginiflexibili, &c.

Id est sancta Ecclesia intonat nobis in *Psal. 2.* auribus Iudicij terrores: Erunt signa in Sole, & Luna, & stellis, ut timore concepto, *Al. 2.* & causa timoris ablata, nimis peccato, *Luc. 21.* Iudicij terror, *rem cur inexcusabile* tuus minimè timeamus.

Cum audissent filii Israel tonitrua, & fulgura circa montem, ubi Deus erat datus legem, clamaverunt ad Moysen: *Exod. 20.*

B Loqueretur nobis, non loquatur nobis Dominus, ne forte moriamur. Et perterriti, & pavore concutti, subdit facer Textus, steterunt procul. Et ait Moyses ad populum: Nolite timerre, ut enim probaret vos, venit Deus, & ut terror illius esset in vobis, & non peccaretis. Plura hic observanda. Quid sibi vult: Nolite timere, & mox: Vi terror illius esset in vobis? Volebat hunc terror tam rationabilem inutere, & jubebat, ne irrationaliter

C timere, aut more belluarum aufugerent, sed persisterent, ac verum timorem conciperent ejus, qui vel in Angelo appartenens, ut erat in monte, tam formidabilis Deus era, utque perpendent, quod si legitimis formidabilis, gem datus tam terrificus erat, quid es qualis erit, si futurus in eisdem legis examine? O cum earum quā bonū hic terror! Ó quot bonos pro-observantiam dicit effectus!

Vox Domini (Genebr. Tonitru cum fulmine) confringentis cedros. August. id est, Genebr. superbos, &c.

Vox Domini preparantis cervos. Basil. ex D. Basil. ex Græco: Vox Domini parturive facit cervas; Græco, tonitru nimis eis ut pavidas concutit, quasdamque earum membranas, ac ligaturas exsolvit, sique parere facit.

Conceptus est Anna in 1. Reg. Domum formidabunt ad verarier, & super ipsos in calis tonabit. Dominus judicabit fines terra.

Annon similiter detonuit Apost. ut obstericaret Felici illi infelici, ut is conceptum suum propositum in lucem ederet?

Quid aliud agit Christus, quā tonare in auribus Pilati, cuius mentem iam gravida videt confitendæ palam veritatis de Christi innocentia? Ligaturas videbat, humanos respectus, status rationes, sic cœpit eum adjuvare tonitruis, si quando parere voluisset: Amen dico tibi, amodo Hhh 2 vide-